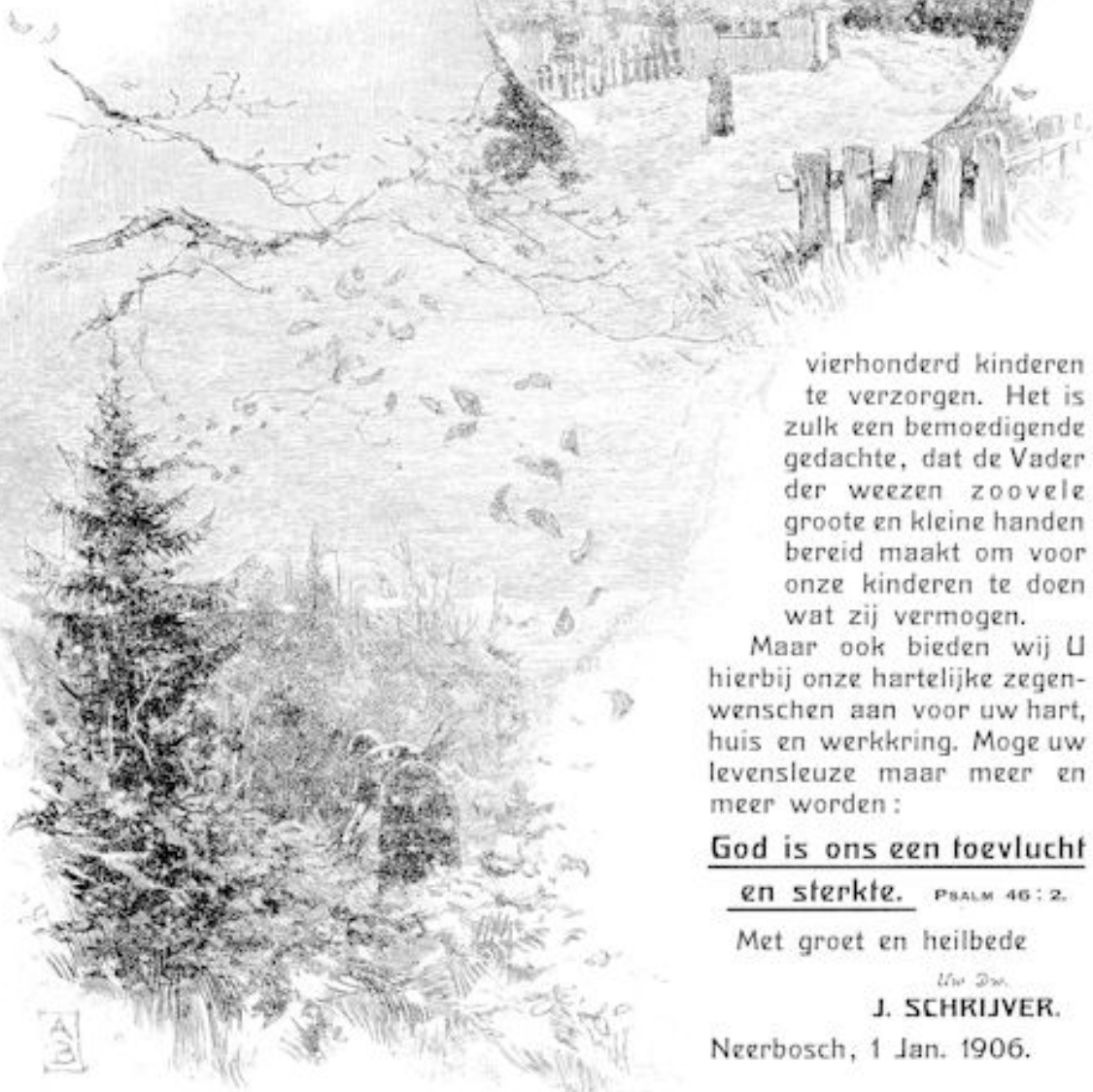

U verwacht voor dezen nieuwen
Jaargang een enkel woord van mij.
Gaarne schrijf ik dat.

Het is een woord van dank
aan de Lezers van „De Vriend
des Huizes” voor hun mede-
werking, om ons groote
huisgezin van ruim

vierhonderd kinderen
te verzorgen. Het is
zulk een bemoedigende
gedachte, dat de Vader
der weezen zoovele
groote en kleine handen
bereid maakt om voor
onze kinderen te doen
wat zij vermogen.

Maar ook bieden wij U
hierbij onze hartelijke zegen-
wenschen aan voor uw hart,
huis en werkring. Moge uw
levensleuze maar meer en
meer worden :

**God is ons een toevlucht
en sterkte.** PSALM 46 : 2.

Met groet en heilbede

Uw Dien.

J. SCHRIJVER.

Neerbosch, 1 Jan. 1906.

Een geleide van Machines.

TREGG'S TRIUMF. Een verhaal uit bange dagen.

VAN

EVELYN EVERETT—GREEN, *Schrijfster van „Tom Heron van Saksen”, enz.*

door MARIE.

HOOFDSTUK I.

NIEUWS!

„Neen, maar! dat is goed nieuws, buurman. Dat zou ik graag nog eens hooren! Vrouw, ben je te druk bezig, om eens even te komen luisteren? De jongens van Nottingham hebben den patroons een lesje gegeven, en 't was tijd ook, dat zij het kregen!”

Op eens stond Tregg's weefgetouw stil. De kleine, ineengedrongen man zat gebogen op zijn weefstoel, den schietspool nog in de hand, maar het geklikklak van de trappers had opgehouden, en de schitterende, doordringende oogen van den wever waren vol gespannen verwachting gevestigd op het bleeke, verwilderde gelaat van den man op den drempel.

Dat was een heel andere verschijning. Grooter en forscher gebouwd, maakte deze man den indruk veel spierkracht te bezitten, hoewel zijn ontevreden gezicht duidelijk de sporen droeg van een ongeregeld leven, en zijn magere gestalte en ingezonken oogen van gebrek spraken. Aan het vereelde uitwas, in den vorm van een hoefijzer, op zijn handgewricht, was het te zien, dat de man een lakenscheerder was, of was geweest, maar 't was duidelijk aan zijn vervallen uiterlijk te merken, dat hij in den laatsten tijd niet veel werk had gehad.

„Vrouw!” riep Tregg nog eens, „we moeten buurman Ball wat te eten en te drinken geven voor de goede tijding, die hij ons gebracht heeft, me dunkt zoo'n pannekoek van de vrouw zal je

wel smaken Ball. Ga daar zitten, en laat ons het nieuws nog eens hooren. Ik dacht, dat het maar praatjes waren toen ik er in de stad over hoorde spreken. Hoeveel machines hebben zij in één nacht vernield?"

"Ongeveer twintig in den eersten nacht," antwoordde de man, wiens oogen schitterden bij het zien van het bord met pannenkoeken en het glas melk, dat voor hem werd neergezet. Hij viel als een uitgehongerde wolf op het voedsel aan, en er was ook bijna iets wolfachtigs in de wreedheid, die uit zijn holle oogen straalde, toen hij zijn verhaal deed. „Maar daar bleef 't niet bij. Want Woensdagnacht, 't begon op Zondag, kwamen de mannen samen op den Mansfielder weg, en ze zeggen, dat er meer dan duizend bij elkaar waren. En toen gingen ze overal heen, waar machines waren, en rustten niet, voor zij er een honderdtal vernield hadden.

„Neen, maar wat doet 't mij goed, dat te hooren!" zei Tregg, terwijl hij zich in de handen wreef. „Als al de mannen van het platte land met dien geest bezielde waren, zouden wij spoedig niets meer hooren van al die nieuwerwetsche machines, die het brood uit den mond van onze kinderen nemen. En alsof 't niet genoeg is, dat zij spin-fabrieken oprichten, beginnen ze nu ook met hun machines kousen te weven en laken te scheren, en zullen ze nog eindigen met stoomweefgetouwen als er niet iets gedaan wordt, om 't hun te beletten."

Voor een oogenblik keerde Tregg weer tot zijn weefgetouw terug. Het geklikklak van de trappers klonk luid door het kleine vertrek, en de schiet-spoel vloog van de eene hand naar de andere met een snelheid, die het oog niet kon volgen. Descheerder, die aan de tafel zat, at het laatste stuk

pannekoek op, en zette met een zucht van voldoening het leege glas neer. Toen Tregg zich weer naar hem toekeerde, was hij met een antwoord gereed.

„Ja, buurman, nu kom jij aan de beurt. Zij zullen niet tevreden zijn, voor zij de lakenwevers tot den bedelstaf gebracht hebben, evenals zij het de kousenwevers van Nottingham en de lakenscheerders van Yorkshire gedaan hebben. De heer Balfour zal zich niet tevreden stellen met de scheermachine, — daar sta ik je borg voor. Hij zal met stoomweefgetouwen laten werken, — je zult eens zien, of 't niet zoo is."

Een donkere blik verduisterde Tregg's gelaat. Het was een van die verstandige en niet onvriendelijke gezichten, gelijk men ze zoo dikwijls onder werklieden aantreft, die een vlugbegripparen aan groote beslistheid en sterkte van karakter. Voor een buitenman uit het noorden was Tregg klein en tenger, maar hij had een sterk gestel, en was tot veel hard werken in staat, terwijl hij die gevatheid van geest bezat, die dikwijls gepaard gaat met een min of meer gebrekkelijke gestalte.

„Neen, dat zal ik nooit gelooven van den heer Balfour," zei Nancy Tregg, de vrouw van den wever, die zich nu voor 't eerst in het gesprek mengde; hij is altijd een vriendelijk, rechtvaardig meester voor ons geweest, en een goed vriend ook. Hij zal ons geen armoe laten lijden, daar ben ik zeker van. Op de een of andere manier zal er wel wat op gevonden worden. Als de mannen maar geduld wilden hebben, geloof ik dat zij dit zelf wel zouden leeren inzien."

Nancy sprak met een zachte stem, en zonder het breede, ruwe, noordelijke dialect. Zij kwam uit een ander gedeelte van het land, en had in haar jeugd

bij nette families gediend, zoodat zij altijd den indruk maakte, beschaafder te zijn dan haar omgeving. Toch zag zij niet tegen werken op en was ze een trouwe en vriendelijke vrouw voor den man harer keuze.

Er heerschte meer ware liefde in deze kleine woning dan er gewoonlijk gevonden wordt in de huizen van onbeschaafde werklieden, als door den tijd en de gewoonte en toenemende zorgen de eerste bloei van het huwelijkleven verdwenen is.

„Geduld!” grauwde Ball, de scheerder, „'t is makkelijk voor hen, die werk hebben en eten en drinken, van geduld te praten tot hen, die dat niet hebben. Als uw kinderen van honger huilden, zoudt ge misschien wel wat minder geduldig zijn juffrouw Tregg. Een man heeft het recht werk te vragen, om zich brood te verschaffen, en als die vervloekte machines het hem ontnemen, en hem en zijn kinderen tot armoede brengen, — welnu, dan weg met de machines, zeg ik, en met hen, die ze maken en gebruiken! Zoo staat 't er mee, juffrouw, en ik zeg, dat wij, die geen werk hebben, onze rechten mogen handhaven, en voor ons levensonderhoud strijden.”

„En ik zeg, dat je gelijk hebt buurman,” zei Tregg luid, en overschreeuwde met zijn duidelijke, vrij hooge stem de zachte stem zijner vrouw. „Ik zeg, dat jij gelijk hebt en de jongens van Nottingham ook, en ik wensch hun veel succes. Ik zou er niets op tegen hebben, zelf een handje mee te helpen, om een paar van die machines te vernielen, en wie weet, wat er nog gebeurt, als 't zoo doorgaat. Wij mannen van ons geliefd Yorkshire zullen den patroons eens toonen, dat wij niet minder moed hebben dan de jongens van Nottingham.”

„Stil, John!” fluisterde zijn vrouw, „daar is de jonge patroon zelf.”

Als de twee mannen niet zoo verdiept waren geweest in hun gesprek, hadden zij al eerder kunnen merken, dat het veel donkerder in de kamer was geworden, doordat een groote, krachtige gestalte de zonnestraal, die schuin over den drempel naar binnen viel, gedeeltelijk onderschepte. De deur van het vertrek, waarin Tregg zat te weven, en dat tevens tot eetvertrek diende, kwam uit op een grasveld, dat bij het huisje hoorde. Dit huisje stond te midden van eenige andere voor in een dal, waardoor een rivier vroolijk haar loop vervolgde, en aan het eind waarvan een kleine, maar goedingerichte fabriek stond, die klaarblijkelijk in den laatsten tijd vergroot was en nog vergroot werd. Het woonhuis, dat er bij hoorde, stond niet vlak bij de fabriek maar halfweg aan de overzijde van het dal. Ongeveer op een mijl afstand lag een kleine fabrieksstad, waar een wekelijksche markt werd gehouden, en die van meer en grooter beteekenis zou worden dan iemand in dien tijd vermoedde. Want men wist toen nog slechts heel weinig af van machinerieën, en vooralsnog waren alleen zij, die ver vooruit zagen, in staat, de groote toekomst te voorspellen, die den zonen van het land, welke zich zoozeer tegen het gebruik er van verzetten, juist daardoor wachtte. Nu werd elke nieuw uitgevonden machine nog met krachtig verzet ontvangen en het ellendige en armoedige voorkomen van velen uit verschillende klassen der maatschappij scheen een bewijs, dat zij gelijk hadden, die bitter klaagden, dat het gebruik van machines de bevolking tot armoede bracht.

Zoo bitter was de verontwaardiging die thans overal heerschte in den omtrek van fabrieksplaatsen, dat het Tom Balfour makkelijk viel, het ontwerp van het gesprek te raden, al ving